

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0821U103020

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-12-2021

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Янковець Олена Володимирівна

2. Yankovets Olena Volodymyrivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Гуманітарні науки. Філологія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-12-2021

Спеціальність за освітою: Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська, німецька)

Місце роботи здобувача: Національна академія Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 14321481

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 46, м. Хмельницький, Хмельницький р-н., Хмельницька обл., 29000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна прикордонна служба України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.051.043

Повне найменування юридичної особи: Львівський національний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02070987

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 1, м. Львів, Львівська обл., 79000, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Код за ЄДРПОУ: 02071240

Місцезнаходження: вул. Коцюбинського, буд. 2, м. Чернівці, Чернівецька обл., 58012, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.47

Тема дисертації:

1. Англійська прикордонна термінологія: структурно-семантичний, когнітивний і функціональний аспекти
2. English Border Terminology: Structural and Semantic, Cognitive and Functional Aspects

Реферат:

1. У дисертації обґрунтовано структурні, семантичні, когнітивні та функціональні особливості термінологічних одиниць прикордонної сфери в сучасній англійській мові. Вперше комплексно розглянуто питання структурних, семантичних, когнітивних і функціональних особливостей англійської прикордонної термінології: представлено продуктивні словотвірні моделі термінологічних одиниць та визначено їх продуктивність; здійснено семантичну класифікацію термінологічних одиниць прикордонної сфери відповідно до позначуваних понять; проаналізовано лексико-семантичні відношення між термінами прикордонної терміносистеми; побудовано лексико-семантичне поле прикордонної термінології; досліджено прикордонні новотвори, які з'явилися у зв'язку із проведенням Антитерористичної Операції та Операції Об'єднаних Сил на Сході України; описано специфічні функції певних структурних та семантичних категорій прикордонних термінів. За результатами дослідження укладено термінологічний словник прикордонної лексики. З'ясовано, що основними способами творення прикордонних термінів є

морфологічний, синтаксичний та семантичний способи. Кожен із них поділяється на підтипи: до морфологічного належать афіксація, словоскладання та абрєвіація; до синтаксичного – формування дво-, три- та полікомпонентних словосполучень; до семантичного способу у межах нашої роботи зараховуємо термінізацію, транстермінізацію та метафоризацію. У процесі аналізу морфологічного способу словотвору з'ясовано, що суфіксальний метод значно переважає над префіксальним і префіксально-суфіксальним; двокомпонентні терміни-композиції значно переважають кількісно трикомпонентними; абрєвіація фігурує в текстах документів прикордонної сфери у формі стійких та контекстуальних абрєвіатур. Синтаксичний спосіб є найефективнішим серед проаналізованих способів творення прикордонних термінів. Серед синтаксичних термінологічних словосполучень домінують двокомпонентні терміни, наступними за продуктивністю є трикомпонентні словосполучення, а полікомпонентні терміни є найменш чисельною групою серед проаналізованих словосполучень. У межах семантичного способу частина термінів утворена лексико-семантичним способом, тобто на основі наявних у мові лексичних одиниць загальноновживаної, чи міжнаукової лексики, а також з допомогою метафоричного перенесення. Виявлено дев'ять лексико-семантичних груп, які презентують сукупність термінів одиниць терміносистеми прикордонної сфери. Синонімія є типовим явищем для позначення спеціальних понять в прикордонній сфері, яке дає змогу варіювати мовними засобами у межах цієї терміносистеми. Антонімічні термінологічні одиниці є способом вираження діаметрально протилежних ознак тотожної якості в досліджуваній термінології прикордонної сфери. Запозичення та інтернаціоналізми є ефективними способами поповнення прикордонної терміносистеми. Найбільша кількість запозичених прикордонних ТО походить із старофранцузької мови. Основними функціями англійських прикордонних термінів є номінативна, сигніфікативна, дефінітивна, комунікативна та когнітивна.

2. The thesis substantiates the structural, semantic, cognitive and functional peculiarities of the terminological units of the border sphere in modern English. The issues of structural, semantic, cognitive and functional peculiarities of English border terminology are comprehensively considered for the first time: productive word-forming models of terminological units are presented and their productivity is determined; the semantic classification of terminological units of the border sphere according to the denoted concepts is carried out; the lexical and semantic relations between the terms of the border terminology system are analysed; the lexical and semantic field of border terminology is constructed; border neologisms that appeared in connection with the Anti-Terrorist Operation and the Joint Forces Operation in Eastern Ukraine are studied; specific functions of certain structural and semantic categories of border terms are described. According to the results of the research, a terminological vocabulary of border lexis was compiled. The main means of term-formation within the study are morphological, syntactic and semantic methods. Each of them is divided into subtypes: the morphological method deals with affixation, word formation and abbreviation; the syntactic one comprises the formation of two-, three- and polycomponent phrases; the semantic method includes terminologization, transterminologization and metaphorization within our work. In the process of analysing the morphological method of word formation, it was found that the suffix method of word formation significantly prevails over the prefix and prefix-suffix; two-component terms-composites significantly prevail in quantity over the three-component ones; the abbreviation appears in the texts of border sphere documents in the form of stable and contextual abbreviations. The syntactic method is the most effective among the formation methods of border terms analysed by us. Syntactic terminological word combinations are dominated by two-component terms followed by three-component word combinations, and polycomponent terms are the least numerous group among the analysed word combinations. Within the semantic method, some terms are formed in a lexical and semantic way, i.e. on the basis of lexical units of commonly used or transterminological lexis available in the language, as well as by means of metaphorical transfer. Nine lexical and semantic groups are identified, which present a set of terminological units of the border sphere terminological system. Synonymy is a typical phenomenon to denote special concepts in the border sphere, which enables to vary the linguistic means within this terminology system. Antonymous terminological units are a method for expressing diametrically opposite features of identical quality in the studied terminology of the border sphere. Borrowing and internationalism are effective methods to replenish the border terminology system. The

largest number of border terminological units comes from the Old French language. The main functions of English border terms are nominative, significant, definitive, communicative and cognitive.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Єсипенко Надія Григорівна
2. Yesyenko Nadiia Hryhorivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходько Ганна Іллівна
2. Prykhodko Hanna Illivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пилячик Наталія Євгенівна

2. Pyliachyk Nataliia Yevhenivna

Кваліфікація: к. філол. н., 10.02.17

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бехта Іван Антонович

2. Bekhta Ivan Antonovych

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Андрейчук Надія Іванівна
2. Andreichuk Nadiia Ivanivna

Кваліфікація: д. філол. н., 10.02.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Васильєва Лариса Павлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Васильєва Лариса Павлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.